

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: s.hc@regeringskansliet.se

Remissvar avseende Narkotikautredningen – Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus (SOU 2023:62)

Er beteckning: S2024/00085

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Blekinge län instämmer i Narkotikautredningens förslag. Som särskilt positivt bedöms förslaget om programmet för att förebygga narkotikaanvändning hos barn och unga i åldrarna 0–25 år och den roll som länsstyrelserna bör ta när det gäller implementering av programmet.

Länsstyrelsen ser dock behov av vissa förtydliganden och kompletteringar.

Länsstyrelsen instämmer inte i utredningens bedömning om att ändra målet för narkotikapolitiken och vi anger skälen för det.

Avsnitt 14.2

Narkotikahantering är en av väldigt många delar av det brottsförebyggande arbetet lokalt. Eftersom kommunen ska utgå ifrån den lokala lägesbilden när prioriteringar görs, kan man inte garantera att narkotikafrågan blir prioriterad. Allt förebyggande arbete ska utgå ifrån hur problemen ser ut lokalt.

Avsnitt 14.3

I kunskapsstödet bör ingå även att kartlägga narkotikasituationen lokalt och göra bedömningar av dess konsekvenser och utbredning så att man sätter in rätt insatser och ställer problemen i relation till annat som ska förebyggas.

Avsnitt 14.3.2

Länsstyrelsen tillstyrker bedömning att nationellt stöd för förvaltning av metoder och arbetssätt bör testas. Framtagande, förvaltning och utvärdering av metoder inom det preventiva området är där det finns störst behov på lokal och regional nivå. Om man lokalt ska arbeta med lägesbilder är det mycket viktigt att det samtidigt finns åtgärder och metoder som kan rekommenderas för att komma till rätta med problemen som kommer fram i lägesbilden.

Avsnitt 14.5.3

Länsstyrelsen är positiv till förslaget. Länsstyrelsernas roll bör dock förtydligas och även möjlighet för riktade finansiering i att stödja relevanta aktörer i arbetet att minska tillgången till narkotika via postförsändelser.

Avsnitt 14.5.4

Länsstyrelsen är positiv till att Folkhälsomyndigheten ges uppdrag om att stödja arbetet med uppdrag med metoden *Krogar mot knark*. Folkhälsomyndigheten, eller STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem), borde också ges i uppdrag att förvalta och utveckla metoden så att den får nationell spridning. Genom nationell samordning kan vi också säkerställa att metoden används på likartat sätt i hela landet. Det kan leda till att fler kommuner väljer att implementera metoden i sin helhet. Finansieringsmedel bör också tillhandahållas.

Avsnitt 14.5.5

Länsstyrelsen instämmer i utredningens förslag om att skapa meningsfull fritid och sysselsättning för barn och unga. Dock behöver vi förstå på vilket sätt fritid och sysselsättning påverkar narkotikabruk hos barn. Om länsstyrelserna ska kunna stödja kommunerna i detta, måste vi veta vad dessa aktiviteter behöver innehålla för att fungera stödjande. Med hjälp av forskning är det nödvändigt att först ge underlag för att förstå de påverkansfaktorerna som har effekt.

Avsnitt 15.1 och 15.2

Länsstyrelsen instämmer i utredningens förslag. Det är särskilt viktigt att anslå ytterligare medel för genomförandet av programmet som inte redan ingår i den befintliga länsstyrelsernas budgeten för ANDTS eftersom förslaget medför ökat resursbehov. Dessa medel behöver få användas för tillsättning av personal.

Länsstyrelsen ser också behovet att arbetet med samsjuklighet ingår i programmet då det förekommer bland personer 10 år och äldre.

Synpunkter som rör ett specifikt delområde inom programmet:

- tillgängligt föräldrastöd för fler föräldrar

Det delområdet bör kompletteras. Det är viktigt att synliggöra och nå ut i högre utsträckning med befintligt föräldrastöd. Stödet bör tillgängliggöras på familjecentraler, barnavårdscentralen, ungdomsmottagningar, och Mini maria. Aktörer behöver i högre grad motivera och få in familjer med behov samt jobba aktivt med att minska stigma.

Länsstyrelsen är positiv till förslaget att föräldrastöd ingår i programmet för att förebygga narkotikaanvändning hos barn och unga. Dock vill vi uppmärksamma att samtliga länsstyrelsen inte längre har ett uppdrag inom föräldrastöd. Om insatsen syftar att vara preventiv bör detta uppdrag finnas i samtliga län.

Avsnitt 16.6

Länsstyrelsen ser behovet att även Statens institutionsstyrelse och Hem för vård eller boenden (HVB-hem) ingår här, samt att samverkan med kriminalvården etableras.

Avsnitt 21.2.2

Länsstyrelsen instämmer inte i bedömningen att målet för narkotikapolitiken behöver förändras och ser ett antal risker om målet formuleras på det föreslagna sättet.

- Den föreslagna vändningen i politiken skulle signalera att narkotikaanvändning i samhället kan tolereras. På så sätt undermineras resultaten av många års förebyggande arbete, det påverkar moralen i samhället negativt och sänder ett förvirrande budskap till barn och unga som skulle kunna tolkas som en delvis tillåtelse till narkotikaanvändning.
- Det nya målförslaget överensstämmer inte med Barnkonventionen som föreskriver att barn ska skyddas från narkotika.
- Med det nya målförslaget tappar vi det visionärt, hälsofrämjande och förebyggande vilket i hög grad skulle försvåra arbetet med preventiva åtgärder.

Även om länsstyrelsen har förståelse för utredarens argumentering att ändra målet för narkotikapolitiken, menar vi att utredningen pekar på en rad möjligheter som skulle kunna förbättra skadereducerande arbetet i hälso- och sjukvården utan att överge nollvisionen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Ulrica Messing med handläggare Bojana Perovic som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Johanna Duhlaku medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.